

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 187 (XXXI) — Nr. 796

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 1 octombrie 2019

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
D E C R E T E		
708.	— Decret privind conferirea Ordinului Național <i>Steaua României</i>	2
709.	— Decret privind conferirea Ordinului Național <i>Serviciul Credincios</i>	2
711.	— Decret privind rechemarea unui ambasador.....	3
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE		
M.186.	— Ordin al ministrului apărării naționale pentru aprobarea Instrucțiunilor privind asigurarea sprijinului națiunii gazdă, de către România, forțelor armate străine care intră, staționează, desfășoară operațiuni sau tranzitează teritoriul național.....	3
343.	— Ordin al președintelui Autorității Naționale de Management al Calității în Sănătate privind publicarea Listei unităților sanitare cu paturi încadrate în categoriile de acreditare în luna septembrie 2019	4-5
3.207.	— Ordin al ministrului finanțelor publice pentru modificarea și completarea Normelor metodologice privind modul de alocare a sumelor ce se virează către Banca de Export-Import a României EXIMBANK — S.A., reprezentând credite bugetare pentru susținerea exportului, a mediului de afaceri și a tranzacțiilor internaționale, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2.306/2009	6-7
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE		
Decizia nr. 25 din 3 iunie 2019 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept).....		8-16

D E C R E T E**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****D E C R E T****privind conferirea Ordinului Național *Steaua României***

În temeiul prevederilor art. 94 lit. a) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale art. 4 alin. (3) și ale art. 6 lit. A din Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, republicată, precum și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 11/1998 pentru reinstituirea Ordinului Național *Steaua României*, republicată, cu modificările ulterioare,

cu prilejul aniversării a 100 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice între România și Republica Polonă, precum și a 10 ani de la instituirea Parteneriatului Strategic Bilateral, pentru contribuția adusă la dezvoltarea relațiilor bilaterale,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Art. 1. — Se conferă Ordinul Național *Steaua României* în grad de *Mare Ofițer*:

— domnului Krzysztof Szczerski, consilier prezidențial, șeful cabinetului Președintelui Republicii Polone;

— domnului Pawel Soloch, consilier prezidențial, Șeful Biroului Național de Securitate (BBN).

Art. 2. — Se conferă Ordinul Național *Steaua României* în grad de *Comandor* domnului Witold Dzielski, director al Biroului de relații externe din cadrul Administrației Prezidențiale a Republicii Polone.

Art. 3. — Se conferă Ordinul Național *Steaua României* în grad de *Ofițer*:

— domnului Boguslaw Winid, consilier al Președintelui Republicii Polone;

— domnului Robert Kupiecki, diplomat, fost secretar de stat în Ministerul Apărării Naționale al Republicii Polone.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
VASILICA-VIORICA DĂNCILĂ

București, 30 septembrie 2019.
Nr. 708.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind conferirea Ordinului Național *Serviciul Credincios***

În temeiul prevederilor art. 94 lit. a) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale art. 4 alin. (1) și alin. (2) lit. c) și ale art. 6 lit. A din Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, republicată, precum și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 105/2000 privind reinstituirea Ordinului, Crucii și Medaliei Naționale *Serviciul Credincios*, aprobată prin Legea nr. 543/2001, cu modificările ulterioare,

cu prilejul aniversării a 100 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice între România și Republica Polonă, precum și a 10 ani de la instituirea Parteneriatului Strategic Bilateral, pentru contribuția adusă la dezvoltarea relațiilor bilaterale,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se conferă Ordinul Național *Serviciul Credincios* în grad de *Comandor* domnului Marcin Wilczek, fostul ambasador al Republicii Polone la București.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
VASILICA-VIORICA DĂNCILĂ

București, 30 septembrie 2019.
Nr. 709.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind rechemarea unui ambasador

În temeiul prevederilor art. 91 alin. (2) și ale art. 100 din Constituția României, republicată,

având în vedere propunerea Guvernului,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Domnul Cristian Tudor se recheamă din calitatea de ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Statul Qatar.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
VASILICA-VIORICA DĂNCILĂ

București, 1 octombrie 2019.
Nr. 711.

**ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE
ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE**

MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE

ORDIN**pentru aprobarea Instrucțiunilor privind asigurarea sprijinului națiunii gazdă,
de către România, forțelor armate străine care intră, staționează, desfășoară operațiuni
sau tranzitează teritoriul național**

Având în vedere prevederile art. 5 alin. (1) pct. 6 din Legea nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale, republicată, cu modificările ulterioare,
pentru aplicarea prevederilor art. 54¹ din Legea nr. 291/2007 privind intrarea, staționarea, desfășurarea de operațiuni sau tranzitul forțelor armate străine pe teritoriul României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 66 din Legea nr. 346/2006, republicată, cu modificările ulterioare,
în temeiul art. 40 alin. (1) din Legea nr. 346/2006, republicată, cu modificările ulterioare,

ministrul apărării naționale emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Instrucțiunile privind asigurarea sprijinului națiunii gazdă, de către România, forțelor armate străine care intră, staționează, desfășoară operațiuni sau tranzitează teritoriul național, prevăzute în anexa*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul ministrului apărării naționale

nr. M.36/2009 privind aprobarea bunurilor și serviciilor ce se pot pune la dispoziția forțelor armate străine care intră, staționează, desfășoară operațiuni sau tranzitează teritoriul României, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 245 din 13 aprilie 2009, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul apărării naționale,
Gabriel-Beniamin Leș

București, 19 septembrie 2019.
Nr. M.186.

---

*) Anexa nu se publică, fiind clasificată potrivit legii.

GUVERNUL ROMÂNIEI
AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE MANAGEMENT AL CALITĂȚII ÎN SĂNĂTATE

O R D I N
privind publicarea Listei unităților sanitare cu paturi
încadrate în categoriile de acreditare
în luna septembrie 2019

Având în vedere:

— Referatul Serviciului juridic și relații externe, aprobat cu nr. 3.955 din 27 septembrie 2019;

— dispozițiile art. 2 lit. e) și h), art. 6 lit. e), art. 9 alin. (2) și art. 13 alin. (5) lit. c) din Legea nr. 185/2017 privind asigurarea calității în sistemul de sănătate, cu modificările și completările ulterioare;

— prevederile Ordinului președintelui Autorității Naționale de Management al Calității în Sănătate nr. 10/2018 privind aprobarea categoriilor de acreditare a unităților sanitare cu paturi aferente celui de al II-lea ciclu de acreditare, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 13 alin. (6) din Legea nr. 185/2017, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Autorității Naționale de Management al Calității în Sănătate emite prezentul ordin.

Articol unic. — Se dispune publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Listei unităților sanitare cu paturi încadrate în categoriile de acreditare în luna septembrie 2019, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

p. Președintele Autorității Naționale de Management
al Calității în Sănătate,
Sorin-Gabriel Ungureanu

ANEXĂ

L I S T A
unităților sanitare cu paturi încadrate în categoriile de acreditare în luna septembrie 2019

Nr. crt.	Denumirea unității sanitare cu paturi	Județul	Hotărârea colegiului director pentru aprobarea raportului de acreditare	Ordinul de încadrare în categoria de acreditare	Categoriile de acreditare	Situația criteriilor și condițiilor cumulate utilizate pentru încadrarea în categoria de acreditare				Perioada de încadrare în categoria de acreditare (Remădarea se face în funcție de nivelul de îndeplinire a graficului de remediere a neconformităților.)	Categoriile de competență la momentul evaluării, conform Ordinului ministrului sănătății nr. 1.408/2010 privind aprobarea criteriilor de clasificare a spitalelor în funcție de competență
						Punctaj total (%)	Indicatori punctați cu (-10) (%)	Plan de conformare la ASF	Nr. de standarde îndeplinite sub 51%		
1	Societatea CLINICA PALADE — S.R.L.	Bacău	19/24.09.2019	335/26.09.2019	a V-a	69,89%	9,43%	NU	4	maximum 12 luni de la primirea de către unitatea sanitară a raportului de acreditare	V
2	SPITALUL CLINIC DE RECUPERARE MEDICALĂ BĂILE FELIX	Bihor	19/24.09.2019	331/26.09.2019	a V-a	55,05%	29,29%	NU	9	maximum 12 luni de la primirea de către unitatea sanitară a raportului de acreditare	II M
3	Societatea MATERNA — S.R.L.	Vrancea	19/24.09.2019	338/26.09.2019	a V-a	69,20%	6,21%	NU	3	maximum 12 luni de la primirea de către unitatea sanitară a raportului de acreditare	V
4	Societatea POLARIS MEDICAL CLINICA DE TRATAMENT ȘI RECUPERARE — S.A.	Cluj	19/24.09.2019	340/26.09.2019	a II-a Acreditat cu recomandări	87,22%	6,99%	NU	0	26.09.2019 — 25.09.2024	V
5	Societatea PHOENIX PRIVATE HOSPITAL — S.R.L.	Gorj	19/24.09.2019	336/26.09.2019	a V-a	69,97%	10,62%	NU	4	maximum 12 luni de la primirea de către unitatea sanitară a raportului de acreditare	Neclasificat
6	SPITALUL ORĂȘENESC HÂRLĂU	Iași	19/24.09.2019	342/26.09.2019	a VI-a Neacreditat	29,41%	50,00%	DA/peste 24 de luni	20	Se poate înscrie într-o nouă procedură de acreditare în următorul ciclu de acreditare, cu respectarea prevederilor legale în vigoare în momentul solicitării înscrierii, sau în același ciclu de acreditare, la decizia Ministerului Sănătății.	IV
7	Societatea ROM GESTA — S.R.L.	Constanța	19/24.09.2019	341/26.09.2019	a V-a	63,41%	5,63%	NU	6	maximum 12 luni de la primirea de către unitatea sanitară a raportului de acreditare	Neclasificat
8	Societatea RALMED CENTRU MEDICAL — S.R.L.	Mureș	19/24.09.2019	334/26.09.2019	a V-a	72,80%	22,96%	NU	3	maximum 12 luni de la primirea de către unitatea sanitară a raportului de acreditare	Neclasificat
9	SPITALUL MUNICIPAL CÂMPINA	Prahova	19/24.09.2019	332/26.09.2019	a III-a Acreditat cu rezerve	86,71%	6,53%	DA/ 24 de luni	0	26.09.2019 — 25.09.2024	IV
10	SPITALUL JUDEȚEAN DE URGENȚĂ SLOBOZIA	Ialomița	19/24.09.2019	328/26.09.2019	a II-a Acreditat cu rezerve	74,09%	10,23%	DA/ 24 de luni	0	26.09.2019 — 25.09.2024	III
11	Societatea ASCLEPIOS — S.R.L.	Constanța	19/24.09.2019	329/26.09.2019	a II-a Acreditat cu recomandări	82,31%	3,13%	NU	0	26.09.2019 — 25.09.2024	V
12	Societatea MEDICAL CENTER SPITAL — S.R.L.	Tulcea	19/24.09.2019	330/26.09.2019	a II-a Acreditat cu recomandări	85,90%	1,45%	NU	0	26.09.2019 — 25.09.2024	V
13	Societatea OVIDIUS CLINICAL HOSPITAL — S.R.L.	Constanța	19/24.09.2019	339/26.09.2019	a II-a Acreditat cu recomandări	89,43%	0,87%	NU	0	26.09.2019 — 25.09.2024	V
14	Societatea MALP — S.R.L.	Bacău	19/24.09.2019	333/26.09.2019	a II-a Acreditat cu recomandări	82,15%	2,33%	NU	0	26.09.2019 — 25.09.2024	V
15	Societatea PELICAN IMPEX — S.R.L.	Bihor	19/24.09.2019	337/26.09.2019	a II-a Acreditat cu recomandări	80,81%	3,85%	NU	0	26.09.2019 — 25.09.2024	II

LEGENDĂ:

Criteriul sau condiția care a condus la încadrarea în categoria de acreditare.

* Verificarea îndeplinirii graficului nu presupune costuri suplimentare din partea unității sanitare cu paturi.

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

ORDIN**pentru modificarea și completarea Normelor metodologice privind modul de alocare a sumelor ce se virează către Banca de Export-Import a României EXIMBANK — S.A., reprezentând credite bugetare pentru susținerea exportului, a mediului de afaceri și a tranzacțiilor internaționale, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2.306/2009**

Având în vedere prevederile Legii nr. 96/2000 privind organizarea și funcționarea Băncii de Export-Import a României EXIMBANK — S.A., republicată, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul art. 10 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul finanțelor publice emite următorul ordin:

Art. I. — Normele metodologice privind modul de alocare a sumelor ce se virează către Banca de Export-Import a României EXIMBANK — S.A., reprezentând credite bugetare pentru susținerea exportului, a mediului de afaceri și a tranzacțiilor internaționale, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2.306/2009, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 566 din 14 august 2009, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 1 se modifică și va avea următorul cuprins:

„ARTICOLUL 1

Obiectul normelor metodologice

Prezentele norme metodologice reglementează modul de alocare a sumelor ce se virează către Banca de Export-Import a României EXIMBANK — S.A., denumită în continuare EXIMBANK — S.A., reprezentând credite bugetare pentru susținerea exportului, a mediului de afaceri și a tranzacțiilor internaționale, precum și de verificare a plăților efectuate de Ministerul Finanțelor Publice (MFP) către EXIMBANK — S.A., în contextul prevederilor Legii nr. 96/2000 privind organizarea și funcționarea Băncii de Export-Import a României EXIMBANK — S.A., republicată, cu modificările și completările ulterioare, în scopul utilizării eficiente a fondurilor pentru obiectivele pentru care aceste sume sunt alocate de la bugetul de stat, precum și modul de alocare și de raportare de către EXIMBANK — S.A. a fondurilor statului.”

2. La articolul 2, după punctul 2.1 se introduce un nou punct, punctul 2.1¹, cu următorul cuprins:

„2.1¹. **Art. 11 alin. (2¹)—(2⁶) din Legea nr. 96/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare:**

(2¹) Prin excepție de la dispozițiile alin. (1), EXIMBANK — S.A. poate finanța fondurile prevăzute la art. 10 în limita sumelor și la termenele pentru care s-a stabilit prin convenție menținerea acestora pe perioade de timp determinate, potrivit prevederilor art. 12 alin. (2¹).

(2²) Fondurile puse la dispoziție de EXIMBANK — S.A. potrivit prevederilor alin. (2¹) reprezintă plasament al EXIMBANK — S.A. la Ministerul Finanțelor Publice și cu aceste sume se majorează fondurile prevăzute la art. 10. Fondurile prevăzute la art. 10 constituie sursa de rambursare a fondurilor puse la dispoziție de EXIMBANK — S.A. potrivit alin. (2¹).

(2³) Rambursarea finanțării se va face pe măsura ajungerii la scadență a plasamentelor Ministerului Finanțelor Publice la EXIMBANK — S.A., în ordinea cronologică a scadenței acestora.

(2⁴) În scopul calculului de dobândă datorată de EXIMBANK — S.A. pentru fondurile menținute pe perioade de timp determinate, în conformitate cu prevederile art. 12 alin. (2¹), din sumele plasate de Ministerul Finanțelor Publice

la EXIMBANK — S.A. se vor deduce sumele plasate de EXIMBANK — S.A. conform alin. (2³).

(2⁵) Aprobarea finanțării acordate de către EXIMBANK — S.A. potrivit prevederilor alin. (2¹) se realizează odată cu aprobarea operațiunilor specifice de finanțare, cofinanțare, refinanțare, asigurare, reasigurare și garantare, în limita maximă a expunerilor stabilite de către Comitetul Interministerial de Finanțări, Garanții și Asigurări.

(2⁶) Responsabilitatea privind stabilirea valorii fondurilor puse la dispoziție de EXIMBANK — S.A. conform alin. (2¹), calcularea dobânzii și a sumelor deduse din plasamentele efectuate de EXIMBANK — S.A., conform alin. (2¹), precum și raportarea utilizării acestor fonduri revine EXIMBANK — S.A., prin direcțiile de specialitate și Comitetul de direcție.

Norme metodologice:

2.1¹. Finanțările primite de la EXIMBANK — S.A. pentru suplimentarea fondurilor prevăzute la art. 10 din Legea nr. 96/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se acordă în limita sumelor și la termenele aferente depozitelor constituite pe o perioadă de timp determinată la EXIMBANK — S.A., rambursarea acestor finanțări efectuându-se în ordinea cronologică a scadenței plasamentelor Ministerului Finanțelor Publice la EXIMBANK — S.A. Fondurile puse la dispoziție de EXIMBANK — S.A. reprezintă plasament al EXIMBANK — S.A. la Ministerul Finanțelor Publice și cu aceste sume se majorează fondurile prevăzute la art. 10 din Legea nr. 96/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care constituie sursa de rambursare a fondurilor puse la dispoziție de EXIMBANK — S.A. Finanțările acordate de către EXIMBANK — S.A. se realizează odată cu aprobarea operațiunilor specifice de finanțare, cofinanțare, refinanțare, asigurare, reasigurare și garantare.

EXIMBANK — S.A. va prezenta lunar MFP, în termen de maximum 15 zile de la expirarea fiecărei luni, contul de execuție pentru sumele primite, utilizate și angajamentele asumate în numele și în contul statului pentru fondurile prevăzute la art. 10 din Legea nr. 96/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv finanțările acordate MFP de către EXIMBANK — S.A., conform anexei care face parte integrantă din prezentele norme metodologice.

Fondurile totale ale statului aflate în administrarea EXIMBANK — S.A. reprezintă sumele disponibile la sfârșitul perioadei de raportare, la care se adaugă soldul creditelor acordate în numele și contul statului.

La calculul de dobândă datorată de EXIMBANK — S.A. pentru fondurile statului, din sumele plasate de Ministerul Finanțelor Publice la EXIMBANK — S.A. se vor deduce sumele plasate de EXIMBANK — S.A.”

3. La articolul 2 punctul 2.2, penultimul paragraf se abrogă.

4. După articolul 3 se introduce o anexă, având cuprinsul Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul finanțelor publice,
Eugen Orlando Teodorovici

București, 1 octombrie 2019.
Nr. 3.207.

ANEXĂ
(Anexa la normele metodologice)

Cont execuție — EXIMBANK — S.A.

Nr. crt.	Denumirea indicatorului	Total fonduri	Fondul pentru garanții, art. 10 lit. a) din Legea nr. 96/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare	Fondul pentru asigurări și reasigurări, art. 10 lit. b) din Legea nr. 96/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare	Fondul pentru asigurare și reasigurare, art. 10 lit. d) din Legea nr. 96/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare	Fondul destinat stimulării, art. 10 lit. c) din Legea nr. 96/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare	Fondul destinat participării la Fondul de Investiții al Inițiativei celor Trei Mări, art. 10 lit. f) din Legea nr. 96/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare
0	1	2=3+4+5+6+7	3	4	5	6	7
1.	Sold disponibil la începutul anului						
2.	Fond constituit în perioada de raportare—total, din care:						
2.1.	— fructificarea fondurilor temporar disponibile						
2.2.	— rambursări din credite acordate în numele și contul statului						
2.3.	— alte sume constituite (comisioane, prime de asigurare, sume recuperate, diferențe din stabilizarea ratei de dobândă, sume realocate etc.)						
3.	Alimentări de la bugetul de stat						
4.	Surse atrase de la EXIMBANK — S.A. în perioada de raportare						
5.	Plăți efectuate în perioada de raportare—total, din care:						
5.1.	— garanții executate						
5.2.	— comisioane						
5.3.	— daune plătite						
5.4.	— costul colectării și despăgubirii						
5.5.	— credite acordate în numele și contul statului						
5.6.	— alte plăți						
5.7.	— sume realocate conform hotărârii CIFGA						
5.8.	— participație la Fondul de Investiții al Inițiativei celor Trei Mări						
6.	Rambursări surse atrase de la EXIMBANK — S.A. în perioada de raportare						
7.	Disponibil la finele perioadei (rd. 1 + rd. 2 + rd. 3 + rd. 4 – rd. 5 – rd. 6)						
8.	Credite acordate aflate în sold						
9.	Credite nerecuperabile						
10.	Activul statului român din participația la capitalul social al statului român la Fondul de Investiții al Inițiativei celor Trei Mări						
11.	FONDURI TOTALE ALE STATULUI ROMÂN AFLATE ÎN ADMINISTRAREA EXIMBANK — S.A. (rd. 7 + rd. 8)						
12.	Pasivele statului român din finanțări primite de la EXIMBANK — S.A. aflate în sold						
13.	Rezultatul în exercițiul financiar curent (rd. 2 – rd. 5 - rd. 9)						

Mod de completare:

În rd. 8 se raportează creditele curente, restante și în curs de executare, calculate pe baza soldului inițial, la care se adaugă creditele acordate în exercițiul financiar, și din care se elimină rambursările din creditele acordate și creditele nerecuperabile.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 25

din 3 iunie 2019

Dosar nr. 427/1/2019

Gabriela Elena Bogasiu — vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele completului

Laura-Mihaela Ivanovici — președintele Secției I civile

Valentina Vrabie — pentru președintele Secției a II-a civile

Corina-Alina Corbu — președintele Secției de contencios administrativ și fiscal

Cristina Petronela Văleanu — judecător la Secția I civilă

Nina Ecaterina Grigoraș — judecător la Secția I civilă

Mirela Vișan — judecător la Secția I civilă

Simona Lala Cristescu — judecător la Secția I civilă

Aurelia Rusu — judecător la Secția I civilă

Mărioara Isailă — judecător la Secția a II-a civilă

Iulia Manuela Cîrnu — judecător la Secția a II-a civilă

Petronela Iulia Nițu — judecător la Secția a II-a civilă

Roxana Popa — judecător la Secția a II-a civilă

Marian Budă — judecător la Secția a II-a civilă

Adriana Elena Gherasim — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Mădălina Elena Grecu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Cezar Hîncu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Decebal Constantin Vlad — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Iuliana Măiereanu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept investit cu soluționarea Dosarului nr. 427/1/2019 este constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 27⁵ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

Ședința este prezidată de doamna judecător Gabriela Elena Bogasiu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă doamna Mihaela Lorena Mitroi, magistrat-asistent desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulament.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Constanța — Secția I civilă, în Dosarul nr. 7.266/118/2017, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care s-a comunicat părților, în conformitate cu dispozițiile art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, nefiind depuse de către părți puncte de vedere formulate în scris privind chestiunea de

drept supusă judecării. La dosar au fost transmise de către instanțele naționale hotărârile judecătorești relevante ce au fost identificate, precum și opiniile teoretice exprimate de judecători. Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că nu se verifică, în prezent, practica judiciară în vederea promovării unui recurs în interesul legii.

Doamna judecător Gabriela Elena Bogasiu, președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, constată că nu există chestiuni prealabile, iar completul rămâne în pronunțare asupra admisibilității sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

1. Curtea de Apel Constanța — Secția I civilă a dispus, prin Încheierea din data de 8 ianuarie 2019, în Dosarul nr. 7.266/118/2017, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în baza art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarele chestiuni de drept:

— *interpretarea dispozițiilor art. 3 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, și art. 2 lit. b) din Hotărârea Guvernului nr. 1.284/2011 privind stabilirea procedurii de reevaluare a locurilor de muncă în condiții speciale prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările ulterioare, în sensul de a se stabili dacă, după încadrarea unor locuri de muncă în condiții speciale, în conformitate cu art. 30 alin. (1) lit. e) raportat la anexele nr. 2 și 3 din Legea nr. 263/2010, angajatorul poate condiționa angajatului încadrat în astfel de locuri de muncă recunoașterea prestării muncii în condiții speciale de expunerea efectivă a acestuia la factorii de risc pentru mai mult de 50% din timpul normal de lucru;*

— *interpretarea dispozițiilor art. 30 alin. (1) lit. e) raportat la anexele nr. 2 și 3 și art. 30 alin. (2) din Legea nr. 263/2010 și a prevederilor art. II din Legea nr. 325/2015 pentru modificarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, în sensul de a se stabili dacă, în situația în care, ca urmare a procedurii de reevaluare a locurilor de muncă în condiții speciale prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 263/2010, s-a emis un aviz negativ de către Comisia pentru reevaluarea locurilor de muncă în condiții speciale cu privire la anumite locuri de muncă, se mai poate recunoaște încadrarea în condiții speciale a acestor locuri de muncă după emiterea acestui aviz până la intrarea în vigoare a Legii nr. 325/2015.*

II. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-au invocat chestiunile de drept menționate

2. Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul Tribunalului Constanța cu nr. 7.266/118/2017, reclamantul a chemat în judecată societatea pârâtă, solicitând instanței să constate că activitatea desfășurată în perioada 1.04.2001—21.12.2015 se încadrează în condiții speciale de muncă și să oblige pârâta la eliberarea unei adeverințe din care să rezulte

încadrarea în condiții speciale, precum și la plata contribuțiilor de asigurări sociale aferente condițiilor speciale de muncă.

3. În susținerea cererii, reclamantul a arătat că este angajat al societății pârâte ca personal navigant în sala mașinilor de la bordul navelor cu capacitate minimă a motorului de 600 CP.

4. Acest loc de muncă a fost încadrat în condiții speciale, potrivit procedurii prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 1.025/2003 privind metodologia și criteriile de încadrare a persoanelor în locuri de muncă în condiții speciale, cu modificările și completările ulterioare (*Hotărârea Guvernului nr. 1.025/2003*), în baza Avizului de încadrare în condiții speciale nr. 98 din 25 iulie 2005 emis de Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei (denumirea actuală, Ministerul Muncii și Justiției Sociale).

5. Atât societatea pârâtă, cât și locul de muncă ocupat de reclamant sunt indicate în Legea nr. 226/2006 privind încadrarea unor locuri de muncă în condiții speciale (*Legea nr. 226/2006*) — pct. 9 din anexa nr. 1 și nr. crt. 85 din anexa nr. 2 la lege, precum și în Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 263/2010*) — pct. 9 din anexa nr. 2 și nr. crt. 85 din anexa nr. 3 la lege.

6. Ulterior, ca urmare a procedurii de reevaluare a încadrării în condiții speciale, prevăzută de Hotărârea Guvernului nr. 1.284/2011 privind stabilirea procedurii de reevaluare a locurilor de muncă în condiții speciale prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările ulterioare (*Hotărârea Guvernului nr. 1.284/2011*), prin Hotărârea nr. 92 din 8 august 2013, Comisia pentru reevaluarea locurilor de muncă în condiții speciale a respins solicitarea de menținere a acestei încadrări pentru locul de muncă ocupat de reclamant în cadrul societății pârâte, cu indicarea faptului că efectele juridice ale acestei hotărâri se vor produce la data modificării anexelor nr. 2 și 3 la Legea nr. 263/2010.

7. Reclamantul a susținut că, deși a ocupat un loc de muncă încadrat în condiții speciale, potrivit legii și în urma procedurii administrative prevăzute de aceasta, pârâta nu a recunoscut activitatea sa ca fiind desfășurată în condiții speciale și nu a plătit contribuția de asigurări sociale corespunzătoare.

8. Totodată, a arătat că, prin Decizia nr. 12 din 23 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 904 din 10 noiembrie 2016, Înalta Curte de Casație și Justiție, soluționând recursul în interesul legii, a statuat în mod obligatoriu pentru instanța de judecată că, în acțiunile de acest gen, singurele condiții care trebuie verificate sunt menționarea atât a activității prestate de salariat, cât și a societății angajatoare în actele normative ce reglementează condițiile speciale de muncă. Condițiile sunt îndeplinite, în speță, prin parcurgerea procedurii administrative de avizare și încadrare a activității desfășurate în aceste locuri de muncă.

9. Societatea pârâtă a solicitat respingerea acțiunii, ca nefondată, motivând că nu sunt îndeplinite condițiile pentru încadrarea în condiții speciale și nici cerințele pentru ca reclamantul să beneficieze de condiții speciale.

10. A învederat că activitatea desfășurată de personalul navigant care lucrează în sala mașinilor se încadrează în condiții speciale cât timp există cumulul de factori — zgomot, trepidații, microclimat cald, iar în cadrul societății nu există persoane care lucrează pe toată durata timpului de lucru în condiții speciale, astfel că reclamantul și-a desfășurat activitatea în condiții normale de lucru.

11. Pârâta a considerat că încadrarea în condiții speciale a unui loc de muncă după parcurgerea procedurii administrative nu este suficientă, fiind necesar ca reclamantul să fi desfășurat efectiv, pe parcursul întregului program normal de lucru, activitatea în prezența condițiilor de muncă ce au determinat încadrarea în condiții speciale.

12. Pentru perioada ulterioară emiterii Hotărâri nr. 92 din 8 august 2013 de către Comisia pentru reevaluarea locurilor de muncă în condiții speciale, prin care s-a respins cererea de emiterie a avizului de încadrare în condiții speciale a locului de muncă ocupat de reclamant, pârâta a susținut că nu se mai poate considera că reclamantul a lucrat în condiții speciale de muncă, această hotărâre producând efect imediat.

13. Prin Sentința nr. 1.823 din 6 iulie 2018, Tribunalul Constanța — Secția I civilă a admis acțiunea și a constatat că reclamantul a lucrat în perioada 1.04.2001—21.12.2015 în condiții speciale de muncă, obligând pârâta să elibereze o adeverință din care să rezulte că în perioada menționată acesta a prestat activitatea în condiții speciale, precum și la plata contribuțiilor de asigurări sociale aferente condițiilor speciale de muncă, începând cu luna octombrie 2012, până la data de 21 decembrie 2015.

14. Prima instanță a apreciat că, spre deosebire de perioada anterioară anului 2001, pentru care Ordinul ministrului muncii și ocrotirilor sociale, al ministrului sănătății și al președintelui Comisiei Naționale pentru Protecția Muncii nr. 50/1990 pentru precizarea locurilor de muncă, activităților și categoriilor profesionale cu condiții deosebite care se încadrează în grupele I și II de muncă în vederea pensionării (*Ordinul nr. 50/1990*) condiționa încadrarea în grupa superioară de muncă de timpul efectiv lucrat (cel puțin 50% din timp în cazul grupei I de muncă, respectiv 75% din timp în cazul grupei a II-a de muncă), ulterior, această cerință nu se mai impune, nici sub imperiul Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 19/2000*) și nici al Legii nr. 263/2010, astfel că a înlăturat susținerea pârâtei potrivit căreia încadrarea nu ar fi justificată pe perioadele în care motoarele ar fi fost oprite, pentru că legea nu distinge.

15. Tribunalul a arătat că, pentru perioada dedusă judecății, încadrarea în condiții speciale a fost supusă dispozițiilor Legii nr. 19/2000, Legii nr. 226/2006 (pentru perioada 1.04.2001—1.01.2011) și Legii nr. 263/2010, începând cu data de 1.01.2010. Atât locul de muncă, cât și unitatea pârâtă au fost încadrate în condiții speciale, conform procedurilor administrative prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 1.025/2003, iar prin procedura de reevaluare a locurilor de muncă stabilită de Hotărârea Guvernului nr. 1.284/2011 Comisia pentru reevaluarea locurilor de muncă în condiții speciale a respins, conform Hotărâri nr. 92 din 8 august 2013, avizul de menținere în condiții speciale de muncă.

16. Împotriva acestei sentințe a declarat apel societatea pârâtă, apreciind ca nelegală și netemeinică hotărârea primei instanțe și solicitând modificarea în tot a acesteia, în sensul respingerii cererii de chemare în judecată. A susținut că au fost interpretate greșit dispozițiile legale aplicabile după data de 1.01.2011, respectiv condițiile cerute a fi îndeplinite de Legea nr. 263/2010 pentru încadrarea în condițiile speciale, prima instanță apreciind eronat că durata de cel puțin 50% din timpul normal de lucru trebuie avută în vedere în procedura de evaluare/reevaluare pentru obținerea avizului, aceasta nefiind o chestiune lăsată la aprecierea angajatorului.

17. În cursul judecării apelului, Curtea de Apel Constanța — Secția I civilă a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

III. Aspectele de admisibilitate reținute de titularul sesizării

18. Prin Încheierea de sesizare din data de 8 ianuarie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 7.266/118/2017, Curtea de Apel Constanța — Secția I civilă a apreciat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă.

19. În acest sens, a arătat că obiectul cauzei privește un litigiu de muncă aflat în faza de soluționare a apelului, urmând a se pronunța o hotărâre definitivă, iar sesizarea vizează norme juridice de a căror interpretare depinde soluționarea cauzei.

20. De asemenea, a menționat că problema de drept este nouă, nefiind identificată o decizie a Înaltei Curți de Casație și Justiție prin care să se dezlege chestiunea în cauză, iar aceasta nu face nici obiectul unui recurs în interesul legii.

21. Problema de drept este dificilă, întrucât din modul de interpretare a dispozițiilor legale invocate se poate aprecia că expunerea la factorii de risc este o chestiune de fapt care trebuie examinată în fiecare caz particular aflat pe rolul instanțelor de judecată și doar dacă se constată îndeplinirea acestui criteriu se poate considera că salariații au muncit sau nu în condiții speciale în funcție de timpul lucrat în aceste condiții sau că este o chestiune de drept ce ține de voința legiuitorului, și atunci încadrarea în condiții speciale se face indiferent de timpul lucrat prin expunerea la factorii de risc, în raport cu anexele nr. 2 și 3 la Legea nr. 263/2010.

IV. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

22. După comunicarea raportului întocmit de judecătorii-raportori, potrivit dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, nu au fost depuse de către părți, în scris, puncte de vedere privind chestiunea de drept supusă judecării.

V. Punctul de vedere al titularului sesizării cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

23. Completul de judecată al Curții de Apel Constanța — Secția I civilă a arătat că, întrucât cererea reclamantului privește obligarea angajatorului la recunoașterea încadrării activității sale în condiții speciale de muncă începând cu 1.04.2001 — data intrării în vigoare a Legii nr. 19/2000 și până la 21.12.2015 — data intrării în vigoare a Legii nr. 325/2015 pentru modificarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice (*Legea nr. 325/2015*), instanța are de analizat condițiile cerute de legiuitor în tot acest interval, apreciind că sunt relevante în acest sens dispozițiile art. 20 alin. (3) din Legea nr. 19/2000, art. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 1.025/2003 și art. 1 din Legea nr. 226/2006.

24. S-a reținut că reclamantul este angajatul pârâtei, desfășurându-și activitatea pe remorhere cu motoare de peste 600 CP — activitate ce se regăsește la pct. 9 din anexa nr. 1 la Legea nr. 226/2006, iar angajatorul său figurează în anexa nr. 2 la Legea nr. 226/2006.

25. Din interpretarea textelor de lege menționate se poate ajunge la concluzia că, pentru a beneficia de încadrarea în condiții speciale, nu era necesar ca salariatul să își desfășoare toată activitatea, respectiv tot programul de lucru, în sala mașinilor sau ca aceste mașini să funcționeze în tot acest timp, deoarece singura condiție cerută de legiuitor în ceea ce privește activitatea salariatului se referea la programul normal de lucru din luna respectivă, adică fără detașări, delegări sau concedii, precum și existența factorilor de risc profesional.

26. După intrarea în vigoare a Legii nr. 263/2010 s-a stabilit, prin art. 30 alin. (1) lit. e), că locurile de muncă în condiții speciale sunt cele din activitățile și unitățile prevăzute în anexele nr. 2 și 3 la lege.

27. Societatea pârâtă figurează la nr. crt. 85 din anexa nr. 3 la Legea nr. 263/2010, ce cuprinde unitățile care au obținut avizul pentru îndeplinirea procedurilor și criteriilor de încadrare în condiții speciale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1.025/2003 privind metodologia și criteriile de încadrare a persoanelor în locuri de muncă în condiții speciale, cu modificările și completările ulterioare, iar locul de muncă al reclamantului se regăsește la pct. 9 din anexa nr. 2 la lege, care precizează lista cu locurile de muncă încadrate în condiții speciale, respectiv „Activitatea desfășurată de personalul

navigant din unitățile de transport maritim și fluvial, care lucrează în sala mașinilor de pe navele maritime și fluviale cu capacitate de peste 600 CP”.

28. Totodată, legea nouă impunea obligația reevaluării locurilor de muncă în condiții speciale de muncă periodic, inițial la 2 ani, iar ulterior, potrivit modificărilor legislative, la 5 ani, procedura de reevaluare urmând a fi reglementată prin hotărâre a Guvernului.

29. La data de 1 ianuarie 2012 a intrat în vigoare Hotărârea Guvernului nr. 1.284/2011, care prevede la art. 2 lit. b) că sunt persoane încadrate în locuri de muncă în condiții speciale lucrătorii care își desfășoară activitatea pe parcursul timpului normal de muncă din luna respectivă numai în locurile definite la lit. a) a aceluiași articol, și anume în locurile de muncă în condiții speciale, definite la rândul lor ca fiind „locurile de muncă unde gradul de expunere la factorii de risc profesional existenți pe durata timpului normal de muncă poate conduce în timp la îmbolnăviri profesionale, la comportamente riscante în activitate, cu consecințe grave asupra securității și sănătății în muncă a lucrătorilor”.

30. Hotărârea Guvernului nr. 1.284/2011 a reglementat și procedura de reevaluare a locurilor de muncă în condiții speciale, înființându-se Comisia pentru reevaluarea locurilor de muncă în condiții speciale.

31. Totodată s-a instituit pentru angajatori obligația de a solicita reevaluarea locurilor de muncă până la data de 1.07.2013, Comisia având obligația de a emite hotărâri până cel mai târziu la data de 30.09.2013, conform art. 12 din Hotărârea Guvernului nr. 1.284/2011, astfel cum a fost modificat prin Hotărârea Guvernului nr. 1.273/2012 pentru prorogarea termenelor prevăzute la art. 12 alin. (1) și (2) din Hotărârea Guvernului nr. 1.284/2011 privind stabilirea procedurii de reevaluare a locurilor de muncă în condiții speciale prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice.

32. În raport cu toate aceste dispoziții legislative, s-a apreciat de către instanța de trimitere că problema care suscită interpretări este legată de posibilitatea ca reevaluarea locurilor de muncă, potrivit dispozițiilor hotărârii Guvernului, să lase fără efect dispozițiile dintr-o lege, care prevăd atât locul de muncă ocupat de salariat, cât și unitatea angajatoare care a obținut avizul pentru îndeplinirea procedurilor și criteriilor de încadrare în condiții speciale.

33. De asemenea, în condițiile în care legiuitorul nu a reglementat (așa cum a prevăzut anterior, prin Ordinul nr. 50/1990) ca un anumit procent din timpul normal de lucru să fie în condiții de risc, se pune întrebarea dacă angajatorul poate, cu ocazia reevaluării locurilor de muncă în condiții speciale, să aibă în vedere un astfel de criteriu.

34. O altă problemă care se pune în discuție este legată de modul în care pot fi interpretate dispozițiile art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 263/2010 și ale Hotărârii Guvernului nr. 1.284/2011, și anume, dacă în procedura de reevaluare a locurilor de muncă în condiții speciale s-a emis un aviz negativ de către Comisia pentru reevaluarea locurilor de muncă în condiții speciale cu privire la anumite locuri de muncă, se mai poate recunoaște încadrarea în condiții speciale a acestor locuri de muncă, după emiterea acestui aviz, până la intrarea în vigoare a Legii nr. 325/2015.

35. S-a avut în vedere faptul că abia prin art. 11 din Legea nr. 325/2015 s-a stabilit că: „Începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, angajatorii care, în urma procedurii de reevaluare, nu au mai obținut avizul de încadrare în condiții speciale de muncă datorează contribuția de asigurări sociale în cota prevăzută de lege pentru condiții normale de muncă, aceștia nemaiavănd temeii legal pentru încadrarea persoanelor în condiții speciale de muncă”.

36. Instanța de trimitere a apreciat că, atâta vreme cât este prevăzută în lege încadrarea în condiții speciale a unor locuri de muncă din cadrul unităților cuprinse în anexa nr. 3 la Legea nr. 263/2010, nu putea fi înlăturată această încadrare decât printr-un act cu aceeași forță juridică, în condițiile în care legea nu a delegat puterea de reglementare Guvernului pentru modificarea acestei liste, ci numai pentru stabilirea procedurii de reevaluare.

37. Abia prin Legea nr. 325/2015 s-a dat efect rezultatelor reevaluării prevăzute de art. 30 alin. (2) din Legea nr. 263/2010, în sensul că printr-un act normativ cu aceeași forță juridică s-au înlăturat efectele anexei nr. 3 la Legea nr. 263/2010, în funcție de rezultatul procedurii de reevaluare.

38. Prin urmare, în opinia instanței de sesizare, nu este relevant timpul efectiv în care angajații au lucrat în prezența factorilor de risc existenți la locul de muncă ocupat și generați de funcționarea motoarelor cu capacitate de peste 600 CP. În acest sens s-a arătat că au mai fost pronunțate soluții și în alte cauze similare.

VI. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

39. În urma solicitării adresate de către Înalta Curte de Casație și Justiție, datele comunicate de instanțele naționale au relevat că la nivelul curților de apel Pitești, Timișoara, Galați, Suceava, Cluj, Oradea, Ploiești și Alba Iulia nu a fost identificată practică judiciară. Curțile de apel Brașov și Bacău au învederat, de asemenea, că nu au identificat practică judiciară la nivelul instanțelor aflate în circumscripția lor teritorială și au transmis punctele de vedere teoretice exprimate cu privire la chestiunile de drept sesizate.

40. Curtea de Apel Târgu Mureș a înaintat practică judiciară cu privire la cea de-a doua chestiune din sesizare. Au fost identificate trei hotărâri judecătorești definitive, prin care instanțele au avut în vedere Decizia nr. 12 din 23 mai 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, și au reținut că solicitările reclamanților sunt neîntemeiate, în contextul în care reînnoirea avizelor nu s-a realizat în condițiile prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 246/2007 privind metodologia de reînnoire a avizelor de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, cu modificările și completările ulterioare, iar refuzul părâtei de reînnoire a avizului nu este unul nejustificat.

41. Curtea de Apel Iași a reținut, în jurisprudența sa, că în situația expusă, când activitatea angajaților presupune trecerea acestora de la un loc de muncă cu factori de risc la unul fără factori de risc, soluția este aceea a recunoașterii prestării muncii în condiții speciale proporțional cu timpul cât personalul a lucrat în condițiile respective.

42. Curtea de Apel București a comunicat că pe rolul Secției a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale a fost identificat un singur dosar, nesoluționat în apel, suspendat la data de 14 mai 2019, în temeiul dispozițiilor art. 520 alin. (4) din Codul de procedură civilă, până la soluționarea prezentei sesizări. În cauza respectivă, în primă instanță, Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale a respins acțiunea reclamanților, reținând că societatea angajatoare nu a primit aviz pentru încadrarea activității în grupe de muncă și că avizul din anul 2005 a fost dat numai pentru personalul navigant din sala motoarelor și nominalizarea s-a realizat în funcție de timpul efectiv lucrat în condiții speciale, cel puțin 50% din timpul normal de muncă, ceea ce nu a fost cazul reclamanților. De asemenea, printr-o sentință pronunțată de Tribunalul Ialomița, menținută de Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale s-a statuat în sensul că nu se mai poate recunoaște încadrarea în condiții speciale a acestor locuri de muncă după emiterea avizului negativ, avizul fiind unul conform, aspect ce rezultă din interpretarea și

aplicarea dispozițiilor art. 8 și 9 din Hotărârea Guvernului nr. 1.284/2011 și art. II din Legea nr. 325/2015.

43. Curtea de Apel Craiova a comunicat că nu s-a identificat practică judiciară cu privire la prima chestiune de drept. Referitor la cea de-a doua problemă de drept, a fost transmisă o sentință pronunțată de Tribunalul Gorj — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale, definitivă prin neapelare, potrivit căreia, în situația în care, ca urmare a procedurii de reevaluare a locurilor de muncă în condiții speciale prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 263/2010, s-a emis un aviz negativ de către Comisia pentru reevaluarea locurilor de muncă în condiții speciale cu privire la anumite locuri de muncă, nu se mai poate recunoaște încadrarea în condiții speciale a acestor locuri de muncă după emiterea acestui aviz până la intrarea în vigoare a Legii nr. 325/2015.

44. Curtea de Apel Constanța — instanța de sesizare a comunicat următoarele:

La nivelul Tribunalului Constanța, cu privire la prima chestiune de drept, jurisprudența instanței este în sensul că, după încadrarea unor locuri de muncă în condiții speciale în conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) lit. e) raportat la anexele nr. 2 și 3 la Legea nr. 263/2010, angajatorul nu poate condiționa angajatului încadrat în astfel de locuri de muncă recunoașterea prestării muncii în condiții speciale de expunerea efectivă a acestuia la factorii de risc pentru mai mult de 50% din timpul normal de lucru.

Cu privire la cea de-a doua problemă de drept, practica judiciară a Tribunalului Constanța este în sensul că nu se mai poate recunoaște încadrarea în condiții speciale a acestor locuri de muncă după emiterea avizului negativ până la intrarea în vigoare a Legii nr. 325/2015. Această soluție a fost pronunțată într-un dosar care se află în calea de atac la Curtea de Apel Constanța, judecata cauzei fiind suspendată în temeiul dispozițiilor art. 520 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

La nivelul Curții de Apel Constanța — Secția I civilă au fost identificate două decizii, pronunțate de același complet de judecată care a formulat și prezenta sesizare, prin care s-a reținut că nu este relevant timpul efectiv în care reclamantul a lucrat în prezența factorilor de risc existenți la locul de muncă ocupat, generați de funcționarea motoarelor cu capacitate de peste 600 CP.

45. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Adresa nr. 354/C/469/III-5/2019 din 13 martie 2019, a comunicat că, la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil nu se verifică, în prezent, practică judiciară, în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problemele de drept care formează obiectul sesizării de față.

VII. Jurisprudența Curții Constituționale

46. Prin *Decizia Curții Constituționale nr. 618 din 2 octombrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 89 din 5 februarie 2019*, s-a constatat că „dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 enumeră locurile de muncă încadrate în condiții speciale, iar ipoteza prevăzută la lit. e) se referă la acele locuri de muncă în care încadrarea în condițiile speciale a avut în vedere nu doar natura activității, ci și condițiile concrete în care se desfășoară aceasta în diversele unități și consecințele asupra securității și sănătății salariaților și a capacității de muncă a acestora. Aceste condiții nu puteau fi constatate decât printr-o evaluare concretă, care s-a realizat anterior, potrivit procedurii stabilite prin Hotărârea Guvernului nr. 1.025/2003 privind metodologia și criteriile de încadrare a persoanelor în locuri de muncă în condiții speciale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 645 din 10 septembrie 2003. În urma acestei evaluări, Legea nr. 226/2006 privind încadrarea unor locuri de muncă în condiții speciale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 509 din 13 iunie 2006, a stabilit lista activităților și unităților unde se află locuri de muncă încadrate în

condiții speciale. Abrogând Legea nr. 226/2006, Legea nr. 263/2010 a preluat listele activităților și unităților cu locuri de muncă încadrate în condiții speciale în anexele nr. 2 și 3” (paragraful 27).

Curtea Constituțională a reținut, totodată, că, alături de enumerarea expresă a locurilor de muncă încadrate în condiții speciale, în cuprinsul art. 30 alin. (1) din Legea nr. 263/2010, art. 3 alin. (1) lit. h) din același act normativ stabilește criteriile generale care justifică această încadrare, arătând că este vorba de „locurile de muncă unde gradul de expunere la factorii de risc profesional sau la condițiile specifice unor categorii de servicii publice, pe durata a cel puțin 50% din timpul normal de muncă, poate conduce în timp la îmbolnăviri profesionale, la comportamente riscante în activitate, cu consecințe grave asupra securității și sănătății în muncă a asiguraților”. *Per a contrario*, atunci când locurile de muncă nu întrunesc aceste criterii, acestea nu pot fi încadrate în condiții speciale (paragraful 28).

Prin urmare, Curtea Constituțională a apreciat că încadrarea locurilor de muncă prevăzute de art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 263/2010 în condiții speciale trebuie să se subordoneze, în egală măsură, criteriilor stabilite prin art. 3 alin. (1) lit. h) din același act normativ, iar, în situația în care, în urma reevaluării, se constată că aceste criterii nu mai sunt întrunite, nu se mai poate vorbi de existența unui temei legal pentru a se păstra o astfel de încadrare. De altfel, lămuritoare sunt și dispozițiile art. 3 alin. (1) și (2) din Hotărârea Guvernului nr. 1.284/2011 privind stabilirea procedurii de reevaluare a locurilor de muncă în condiții speciale prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, în care se arată, în mod expres, că „reevaluarea locurilor de muncă în condiții speciale se realizează în baza următoarelor criterii: a) existența activităților și a unităților pentru care se solicită reevaluarea, în anexele nr. 2 și 3 la Legea nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare; b) existența locurilor de muncă pentru care au fost acordate avizele de încadrare în condiții speciale, la unitățile solicitante; c) existența, la locurile de muncă pentru care se solicită reevaluarea, a acelorași factori de risc identificați inițial pentru care a fost acordat avizul de încadrare în condiții speciale; d) identificarea prezenței efectelor nocive asupra stării de sănătate a lucrătorilor identificate prin boli profesionale sau boli legate de profesiune, pentru care a fost acordat avizul de încadrare în condiții speciale la locurile de muncă și pentru care se solicită reevaluarea”, iar „menținerea încadrării locurilor de muncă în condiții speciale se realizează în condițiile îndeplinirii cumulative a criteriilor prevăzute la alin. (1)” (paragraful 29).

De asemenea, Curtea Constituțională a arătat că faptul că prin art. II din Legea nr. 325/2015 s-a prevăzut în mod expres că, „începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, angajatorii care, în urma procedurii de reevaluare, nu au mai obținut avizul de încadrare în condiții speciale de muncă datorează contribuția de asigurări sociale în cota prevăzută de lege pentru condiții normale de muncă, aceștia nemaiavănd temei legal pentru încadrarea persoanelor în condiții speciale de muncă”, nu este de natură să schimbe concluziile mai sus reținute. Astfel, deși, pentru a respecta principiul neretroactivității legii, consacrat de art. 15 alin. (2) din Constituție, textul de lege amintit se aplică de la momentul intrării sale în vigoare pentru viitor, această situație nu trebuie interpretată în sensul că, anterior intrării sale în vigoare, angajatorii care, în urma procedurii de reevaluare, nu au mai obținut avizul de încadrare în condiții speciale de muncă datorau contribuția de asigurări sociale în cota prevăzută de lege pentru condiții speciale de muncă. Din contră, precizarea făcută în textul de lege, în care se arată că angajatorii nu mai plătesc contribuții de asigurări sociale aferente locurilor de muncă în condiții speciale, „nemaiavănd temei legal pentru

încadrarea persoanelor în condiții speciale de muncă”, nu face decât să confirme cele mai sus reținute, în sensul că, prin constatarea inexistenței condițiilor concrete de risc la locul de muncă, în urma reevaluării, dispozițiile legale referitoare la locurile de muncă în condiții speciale nu mai sunt incidente (paragraful 31).

47. Prezintă relevanță și *Decizia Curții Constituționale nr. 806 din 6 decembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 203 din 14 martie 2019*, în considerentele căreia s-a reținut că „legiuitorul nu a avut în vedere acordarea competenței de a evalua îndeplinirea condițiilor speciale ale unor locuri de muncă instanțelor de judecată, ci unor autorități administrative, specializate. Numai în mod excepțional, atunci când din motive obiective dovedirea perioadelor de activitate desfășurate în condiții speciale nu era posibilă, ca urmare a distrugerii arhivelor, instanțele de judecată, potrivit art. 11 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 1.025/2003, aveau posibilitatea de a se pronunța cu privire la reconstituirea perioadei lucrate în condiții speciale” (paragraful 27).

Prin aceeași decizie, Curtea Constituțională a apreciat că interpretarea pe care Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii a dat-o dispozițiilor de lege criticate prin Decizia nr. 12 din 23 mai 2016 este în acord cu conținutul acestora. S-a arătat că, din contră, „dacă Înalta Curte de Casație și Justiție sau Curtea Constituțională ar interpreta textele de lege supuse analizei de constituționalitate în sensul că dau dreptul salariaților de a se adresa în mod direct justiției, în alte situații decât cele prevăzute în mod distinct în ipoteza art. 11 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 1.025/2003, pentru a obține recunoașterea condițiilor speciale, fără respectarea condițiilor cumulative mai sus arătate, s-ar substitui legiuitorului, fapt interzis de principiul separației puterilor în stat” (paragraful 29).

VIII. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

48. Analizând jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție în procedurile de unificare a practicii judiciare, au fost identificate ca fiind relevante următoarele decizii:

49. *Decizia nr. 12 din 23 mai 2016 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 904 din 10 noiembrie 2016*, prin care s-a admis recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și s-a stabilit că:

I. În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, art. 29 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, raportate la art. 2 alin. (2), art. 3, 4, 11, 12, 15, 16 și 18 din Hotărârea Guvernului nr. 261/2001 privind criteriile și metodologia de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, cu modificările și completările ulterioare, respectiv art. 1—4, art. 7—9, art. 13 alin. (4) și art. 13¹ din Hotărârea Guvernului nr. 246/2007 privind metodologia de reînnoire a avizelor de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, cu modificările și completările ulterioare, nu este deschisă calea unei acțiuni în constatare de drept comun a condițiilor deosebite de muncă în care angajații și-au desfășurat activitatea după data de 1 aprilie 2001 și nici a acțiunii în obligarea angajatorilor la încadrarea locurilor de muncă în aceste condiții, atunci când aceștia din urmă nu au obținut sau, după caz, nu au reînnoit avizele pentru încadrarea locurilor de muncă în aceste condiții.

II. În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 20 alin. (2) și (3) din Legea nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare, a dispozițiilor art. 1 alin. (1) și (2) și art. 2 alin. (2) din Legea nr. 226/2006 privind încadrarea unor locuri de muncă în condiții

speciale, raportate la prevederile art. 2—6, art. 9, 13 și 16 din Hotărârea Guvernului nr. 1.025/2003 privind metodologia și criteriile de încadrare a persoanelor în locuri de muncă în condiții speciale, cu modificările și completările ulterioare, precum și a prevederilor art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare, în ceea ce privește condițiile speciale, acest tip de acțiuni nu sunt deschise, atunci când nu sunt întrunite condițiile cumulative privind înscrierea activității și a unității angajatoare în anexele nr. 1 și 2 la Legea nr. 226/2006 și, respectiv, în anexele nr. 2 și 3 la Legea nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare.

50. *Decizia nr. 14 din 23 mai 2016 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 878 din 2 noiembrie 2016*, prin care s-au admis sesizările formulate de Curtea de Apel Constanța — Secția I civilă în dosarele nr. 3.185/118/2014 și nr. 7.377/118/2014, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile și s-a stabilit că:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, și ale Hotărârii Guvernului nr. 1.284/2011 privind stabilirea procedurii de reevaluare a locurilor de muncă în condiții speciale prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările ulterioare, instanța de judecată de drept comun nu poate proceda ea însăși la analizarea condițiilor de muncă ale reclamantilor și, dacă este cazul, la încadrarea locurilor de muncă ale acestora în condiții speciale, în situația în care angajatorul pârât nu a urmat procedura de reevaluare a locurilor de muncă în condiții speciale prevăzută de art. 4—7 din Hotărârea Guvernului nr. 1.284/2011, cu modificările ulterioare, nu există un aviz al Comisiei pentru reevaluarea locurilor de muncă în condiții speciale și unitatea nu este nominalizată în anexa nr. 3 la Legea nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare.

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

51. Prin raportul întocmit în cauză, în conformitate cu dispozițiile art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, s-a apreciat că nu sunt întrunite în cauză premisele necesare declanșării acestui mecanism de unificare a practicii judiciare, nefiind îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, potrivit dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

52. Examinând sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorii-raportori și chestiunile de drept ce se solicită a fi dezlegate, constată următoarele:

53. Potrivit dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, *„Dacă, în cursul judecării, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.”*

54. Rezultă din dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă că, pentru declanșarea acestei proceduri, legiuitorul a instituit următoarele condiții de admisibilitate, care se impun a fi întrunite în mod cumulativ:

— existența unei cauze în curs de judecată, aflate în ultimă instanță;

— cauza care face obiectul judecării să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și

Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit să soluționeze pricina;

— soluționarea pe fond a cauzei să depindă de lămurirea chestiunii de drept ce face obiectul sesizării;

— Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat asupra chestiunii de drept, iar aceasta să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare;

— chestiunea de drept a cărei lămurire se cere să fie nouă.

55. Conform art. 520 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *„Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție se face de către completul de judecată după dezbateri contradictorii, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 519, prin încheiere care nu este supusă niciunei căi de atac. Dacă prin încheiere se dispune sesizarea, aceasta va cuprinde motivele care susțin admisibilitatea sesizării potrivit dispozițiilor art. 519, punctul de vedere al completului de judecată și al părților.”*

56. Dispozițiile procedurale cuprinse în art. 519 și 520 din Codul de procedură civilă impun instanței de trimitere obligația identificării chestiunii de drept care necesită interpretare, caracterizarea aspectului de noutate al acesteia în privința interpretării și aplicării sale, precum și a caracterului dificil al interpretării prevederilor legale incidente speței.

57. În prealabil, trebuie reținut că sesizarea formulată vizează două probleme de drept, cu privire la care instanța de trimitere a apreciat că sunt îndeplinite condițiile de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

58. Prima problemă de drept se referă la interpretarea dispozițiilor art. 3 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 263/2010 și art. 2 lit. b) din Hotărârea Guvernului nr. 1.284/2011, în sensul de a se stabili dacă, după încadrarea unor locuri de muncă în condiții speciale, în conformitate cu art. 30 alin. (1) lit. e) raportat la anexele nr. 2 și 3 din Legea nr. 263/2010, angajatorul poate condiționa angajatului încadrat în astfel de locuri de muncă recunoașterea prestării muncii în condiții speciale de expunerea efectivă a acestuia la factorii de risc pentru mai mult de 50% din timpul normal de lucru.

59. A doua chestiune de drept privește interpretarea dispozițiilor art. 30 alin. (1) lit. e) raportat la anexele nr. 2 și 3 și art. 30 alin. (2) din Legea nr. 263/2010 și a prevederilor art. 11 din Legea nr. 325/2015, în sensul de a se stabili dacă, în situația în care, drept urmare a procedurii de reevaluare a locurilor de muncă în condiții speciale prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 263/2010, s-a emis un aviz negativ de către Comisia pentru reevaluarea locurilor de muncă în condiții speciale, se mai poate recunoaște încadrarea în condiții speciale a acestor locuri de muncă după emiterea acestui aviz până la intrarea în vigoare a Legii nr. 325/2015.

60. Fără a argumenta îndeplinirea tuturor condițiilor prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, instanța de trimitere a reținut, generic, că problema de drept este nouă, deoarece a constatat că asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat. Totodată, a apreciat că aceasta este dificilă, întrucât din modul de interpretare a dispozițiilor legale invocate se poate aprecia că expunerea la factorii de risc este o chestiune de fapt care trebuie examinată în fiecare caz particular sau că este o chestiune de drept, încadrarea în condiții speciale urmând a se face indiferent de timpul lucrat prin expunerea la factorii de risc, conform anexelor nr. 2 și 3 la Legea nr. 263/2010.

61. În esență, titularul sesizării solicită a se stabili dacă, după încadrarea unor locuri de muncă în condiții speciale, angajatorul poate condiționa angajatului încadrat în astfel de locuri recunoașterea prestării muncii în condiții speciale de expunerea efectivă la factorii de risc pentru mai mult de 50% din timpul normal de lucru și, respectiv, dacă, în situația în care procedura reevaluării locurilor de muncă în condiții speciale s-a finalizat prin emiterea unui aviz negativ, acesta poate fi ignorat, fiind

posibilă determinarea condițiilor speciale de muncă pe calea unei acțiuni de drept comun.

62. Verificând admisibilitatea sesizării, se constată îndeplinirea numai în parte a condițiilor prevăzute de lege pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile.

63. Astfel, litigiul în legătură cu care s-a formulat sesizarea este în curs de judecată, curtea de apel investită cu soluționarea apelului urmând să pronunțe o hotărâre definitivă, conform dispozițiilor art. 634 alin. (1) pct. 4 din Codul de procedură civilă, iar cauza ce face obiectul judecării se află în competența legală a unui complet de judecată al curții de apel, investit să o soluționeze.

64. Deși nu este menționată *expressis verbis* ca o condiție de admisibilitate pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, este necesar ca sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție să aibă drept obiect o problemă de drept care necesită cu pregnanță a fi lămurită și care prezintă o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme, în scopul înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecării.

65. Din această perspectivă, în legătură cu cea dintâi chestiune de drept supusă dezbaterii, se reține că, prin Decizia nr. 12 din 23 mai 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, s-a arătat, la paragraful 78, că „Potrivit soluției normative a art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 263/2010, care determină, într-o modalitate asemănătoare celei reglementate în art. 1 alin. (1) și (2) din Legea nr. 226/2006, locurile de muncă în condiții speciale, cele două condiții — reșăsierea activităților/locurilor de muncă în anexa nr. 2 la lege și înscrierea angajatorului în anexa nr. 3 — trebuie îndeplinite cumulativ pentru ca un loc de muncă să fie considerat ca încadrat în condiții speciale”.

66. Întrunirea acestor cerințe nu formează obiect al sesizării de față, activitatea indicată de reclamant în acțiune și unitatea angajatoare figurând în anexele nr. 1 și 2 la Legea nr. 226/2006, respectiv în anexele nr. 2 și 3 la Legea nr. 263/2010, aspecte reținute de instanța de trimitere prin încheierea de sesizare.

67. Cât privește însă criteriul referitor la expunerea efectivă a angajatului încadrat în locuri de muncă în condiții speciale la factorii de risc pentru mai mult de 50% din timpul normal de lucru, acesta constituie un criteriu general aplicabil în concurs cu cele menționate anterior, cu referire la Decizia nr. 12 din 23 mai 2016 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii. De altfel, se constată că asupra acestui aspect s-a pronunțat Curtea Constituțională prin Decizia nr. 618 din 2 octombrie 2018, relevante în acest sens fiind paragrafele 27—29 din această decizie, ce au fost redactate *in extenso* mai sus, la cap. VII „Jurisprudența Curții Constituționale”.

68. Prin această decizie, Curtea Constituțională a reținut că, alături de enumerarea expresă a locurilor de muncă încadrate în condiții speciale, în cuprinsul art. 30 alin. (1) din Legea nr. 263/2010, art. 3 alin. (1) lit. h) din același act normativ stabilește criteriile generale care justifică această încadrare, arătând că este vorba de „locurile de muncă unde gradul de expunere la factorii de risc profesional sau la condițiile specifice unor categorii de servicii publice, pe durata a cel puțin 50% din timpul normal de muncă, poate conduce în timp la îmbolnăviri profesionale, la comportamente riscante în activitate, cu consecințe grave asupra securității și sănătății în muncă a asiguraților”. *Per a contrario*, s-a constatat că, atunci când locurile de muncă nu întrunesc aceste criterii, acestea nu pot fi încadrate în condiții speciale.

69. Prin urmare, instanța de contencios constituțional a apreciat că încadrarea locurilor de muncă prevăzute de art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 263/2010 în condiții speciale trebuie să se subordoneze, în egală măsură, criteriilor stabilite prin art. 3 alin. (1) lit. h) din același act normativ, iar, în măsura în care, în urma reevaluării, se constată că aceste criterii nu mai sunt întrunite, nu se mai poate vorbi de existența unui temei legal pentru a se păstra o astfel de încadrare.

70. În acest context, a făcut trimitere și la dispozițiile art. 3 alin. (1) și (2) din Hotărârea Guvernului nr. 1.284/2011, în care se arată, în mod expres, că „reevaluarea locurilor de muncă în condiții speciale se realizează în baza următoarelor criterii: a) existența activităților și a unităților pentru care se solicită reevaluarea, în anexele nr. 2 și 3 la Legea nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare; b) existența locurilor de muncă pentru care au fost acordate avizele de încadrare în condiții speciale, la unitățile solicitante; c) existența, la locurile de muncă pentru care se solicită reevaluarea, a acelorași factori de risc identificați inițial pentru care a fost acordat avizul de încadrare în condiții speciale; d) identificarea prezenței efectelor nocive asupra stării de sănătate a lucrătorilor identificate prin boli profesionale sau boli legate de profesiune, pentru care a fost acordat avizul de încadrare în condiții speciale la locurile de muncă și pentru care se solicită reevaluarea”, iar „menținerea încadrării locurilor de muncă în condiții speciale se realizează în condițiile îndeplinirii cumulative a criteriilor prevăzute la alin. (1)”.

71. Ca atare, față de dezlegările anterior prezentate, se observă că prima chestiune de drept ce face obiectul prezentei sesizări nu prezintă un grad de dificultate ridicat, în măsură să reclame intervenția instanței supreme pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile. Instanța de trimitere are la îndemână toate elementele pentru a face aplicarea dispozițiilor legale a căror interpretare o solicită pe această cale.

72. Cât privește cea de-a doua problemă de drept invocată, se reține că nu este îndeplinită una dintre condițiile de admisibilitate, și anume ca asupra chestiunii de drept în litigiu Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat anterior.

73. Potrivit jurisprudenței constante a Înaltei Curți de Casație și Justiție, caracterul de noutate se pierde pe măsură ce chestiunea de drept a primit o dezlegare din partea instanțelor, în urma unei interpretări a dispozițiilor legale incidente, iar eventualele opinii jurisprudențiale diferite nu pot constitui temei de declanșator al mecanismului pronunțării unei hotărâri prealabile.

74. Deoarece scopul sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este acela de a preîntâmpina generarea unei jurisprudențe neunitare derivate din interpretarea și aplicarea diferită a aceleiași dispoziții legale, trebuie reamintit, astfel cum s-a reținut constant de către instanța supremă, că evaluarea acestei condiții presupune ca asupra chestiunii de drept Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat deja și ca aceasta să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, dar și ca problema de drept să nu fi primit deja o anumită interpretare în jurisprudență¹.

75. Din această perspectivă, se observă că norma supusă interpretării nu este nouă, nici măcar pentru completul de judecată al Curții de Apel Constanța — Secția I civilă care a declanșat procedura prevăzută de art. 519 din Codul de procedură civilă prin Încheierea de sesizare din 8 ianuarie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 7.266/118/2017. Rezultă din hotărârile judecătorești atașate sesizării că același complet de judecată, în aceeași compunere, a soluționat în apel, în cursul anului 2017, cauze similare în care a interpretat și aplicat dispozițiile legale a

¹ Spre exemplu, Decizia nr. 4 din 14 aprilie 2014, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 437 din 16 iunie 2014.

căror dezlegare o solicită. Edificator în acest sens este faptul că instanța de trimitere — Curtea de Apel Constanța — Secția I civilă, în aceeași compunere, a pronunțat Decizia nr. 87 din 7 martie 2017 în Dosarul nr. 4.343/118/2013, Decizia nr. 88 din 7 martie 2017 în Dosarul nr. 8.663/118/2013 și Decizia nr. 336 din 25 octombrie 2017 în Dosarul nr. 5.343/118/2014, prin care a dat o rezolvare aceleiași chestiuni de drept care face obiectul prezentei sesizări.

76. În egală măsură, instanțele naționale, în jurisprudența generată de Legea nr. 263/2010, deși ne semnificativă ca volum, au aplicat dispozițiile legale a căror interpretare se solicită, astfel cum rezultă din hotărârile judecătorești anexate, pronunțate în perioada anilor 2015—2018.

77. Totodată, se constată că Înalta Curte de Casație și Justiție a mai fost sesizată anterior asupra acestei chestiuni de drept, fiind în mod evident inexactă motivarea titularului sesizării, potrivit căreia instanța supremă nu a statuat asupra dispozițiilor legale a căror interpretare se solicită.

78. Astfel, prin Decizia nr. 12 din 23 mai 2016, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii a interpretat dispozițiile care reglementează regimul și metodologia de recunoaștere a condițiilor speciale de muncă, arătând evoluția în timp a reglementării începând cu Legea nr. 19/2000, precum și rolul procedurilor administrative stabilite prin hotărârile Guvernului pentru încadrarea sau reevaluarea locurilor de muncă în condiții speciale și a concluzionat în sensul că nu este deschisă calea unei acțiuni în constatare de drept comun a condițiilor speciale de muncă în care angajații și-au desfășurat activitatea după data de 1 aprilie 2001 și nici a acțiunii în obligare a angajatorilor la încadrarea locurilor de muncă în aceste condiții, atunci când nu sunt întrunite cumulativ condițiile privind înscrierea activității și a unității angajatoare în anexele nr. 1 și 2 la Legea nr. 226/2006 și, respectiv, în anexele nr. 2 și 3 la Legea nr. 263/2010.

79. De altfel, această decizie a fost indicată chiar de către reclamant în motivarea cererii de chemare în judecată ce face obiectul Dosarului nr. 7.266/118/2017, înregistrat pe rolul Tribunalului Constanța și aflat în fața instanței de apel, și a fost aplicată și de alte instanțe investite cu soluționarea unor cauze similare celei pentru care titularul sesizării a apreciat că se impune declanșarea mecanismului prevăzut de art. 519 din Codul de procedură civilă, astfel cum rezultă din cap. VI „Jurisprudența instanțelor naționale în materie” al prezentei decizii.

80. Ca atare, rezultă că, prin verificarea atentă a susținerilor părților, titularul sesizării ar fi putut constata că Înalta Curte de Casație și Justiție s-a pronunțat cu privire la interpretarea dispozițiilor legale care formează obiectul celei de-a doua întrebări din sesizare.

81. Totodată, prin Decizia nr. 14 din 23 mai 2016, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 263/2010 și ale Hotărârii Guvernului nr. 1.284/2011 privind stabilirea procedurii de reevaluare a locurilor de muncă în condiții speciale prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 263/2010, a statuat că instanța de judecată de drept comun nu poate proceda ea însăși la analizarea condițiilor de muncă ale reclamantilor și, dacă este cazul, la încadrarea locurilor de muncă ale acestora în condiții speciale, în situația în care angajatorul nu a urmat procedura de reevaluare prevăzută de Hotărârea Guvernului nr. 1.284/2011, nu există un aviz al Comisiei pentru reevaluarea locurilor de muncă în condiții speciale și unitatea nu este nominalizată în anexa nr. 3 la Legea nr. 263/2010.

82. Această decizie a fost pronunțată tot în urma unei sesizări formulate de Curtea de Apel Constanța — Secția I civilă, astfel încât, fie și prin consultarea propriei jurisprudențe, autorul

sesizării ar fi evitat formularea unei noi solicitări în legătură cu interpretarea aceleiași probleme de drept, precum și prelungirea inutilă a duratei soluționării cauzei.

83. Un argument în plus în susținerea aspectelor învederate anterior derivă din faptul că dispozițiile art. 30 alin. (1) lit. e), alin. (2) și (3) din Legea nr. 263/2010 și ale art. II din Legea nr. 325/2015 au fost supuse controlului de constituționalitate, prin Decizia nr. 618 din 2 octombrie 2018 pronunțată de Curtea Constituțională.

84. Cu această ocazie, Curtea Constituțională a învederat că nu este de natură să schimbe concluziile reținute în conținutul deciziei faptul că prin art. II din Legea nr. 325/2015 s-a prevăzut în mod expres că, „începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, angajatorii care, în urma procedurii de reevaluare, nu au mai obținut avizul de încadrare în condiții speciale de muncă datorează contribuția de asigurări sociale în cota prevăzută de lege pentru condiții normale de muncă, aceștia nemaivând temei legal pentru încadrarea persoanelor în condiții speciale de muncă”, nu este de natură să schimbe concluziile reținute în decizie. Astfel, deși, pentru a respecta principiul neretroactivității legii, consacrat de art. 15 alin. (2) din Constituție, textul de lege amintit se aplică de la momentul intrării sale în vigoare pentru viitor, această situație nu trebuie interpretată în sensul că, anterior intrării sale în vigoare, angajatorii care, în urma procedurii de reevaluare, nu au mai obținut avizul de încadrare în condiții speciale de muncă datorau contribuția de asigurări sociale în cota prevăzută de lege pentru condiții speciale de muncă. Din contră, precizarea făcută în textul de lege, în care se arată că angajatorii nu mai plătesc contribuții de asigurări sociale aferente locurilor de muncă în condiții speciale, „nemaivând temei legal pentru încadrarea persoanelor în condiții speciale de muncă”, nu face decât să confirme cele mai sus reținute, în sensul că, prin constatarea inexistenței condițiilor concrete de risc la locul de muncă, în urma reevaluării, dispozițiile legale referitoare la locurile de muncă în condiții speciale nu mai sunt incidente (paragraful 31).

85. În același timp, prezintă relevanță și Decizia nr. 806 din 6 decembrie 2018 a Curții Constituționale referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 20 alin. (2) și (3) din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, ale art. 1 alin. (1) și (2) și art. 2 alin. (2) din Legea nr. 226/2006 privind încadrarea unor locuri de muncă în condiții speciale, ale art. 2—6, art. 9, art. 13 și art. 16 din Hotărârea Guvernului nr. 1.025/2003 privind metodologia și criteriile de încadrare a persoanelor în locuri de muncă în condiții speciale și ale art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, în interpretarea dată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii prin Decizia nr. 12 din 23 mai 2016, în considerentele căreia s-a reținut că „(...) legiuitorul nu a avut în vedere acordarea competenței de a evalua îndeplinirea condițiilor speciale ale unor locuri de muncă instanțelor de judecată, ci unor autorități administrative, specializate. Numai în mod excepțional, atunci când din motive obiective dovedirea perioadelor de activitate desfășurate în condiții speciale nu era posibilă, ca urmare a distrugerii arhivelor, instanțele de judecată, potrivit art. 11 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 1.025/2003, aveau posibilitatea de a se pronunța cu privire la reconstituirea perioadei lucrate în condiții speciale” (paragraful 27).

86. În consecință, față de împrejurarea că dispozițiile legale ce constituie obiect al interpretării sunt, în fapt, o preluare a reglementărilor anterioare conținute de Legea nr. 19/2000 și Legea nr. 226/2006, iar procedura de reevaluare a locurilor de muncă, prevăzută de Hotărârea Guvernului nr. 1.284/2011, reprezintă o continuare în plan legislativ a dispozițiilor Hotărârii Guvernului nr. 1.025/2003, prin care s-a procedat la încadrarea

acestor locuri de muncă în condiții speciale, și, având în vedere statuările anterioare ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, obligatorii pentru instanțe în conformitate cu dispozițiile art. 517 alin. (4) și art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă, precum și considerentele instanței de contencios constituțional învestite cu controlul de constituționalitate a dispozițiilor legale supuse interpretării, se constată că nu sunt îndeplinite cumulativ

condițiile de admisibilitate care să justifice pronunțarea unei hotărâri prealabile.

87. Prin urmare, revine instanței de trimitere atributul de a aplica textele de lege incidente în cauză, conform interpretărilor date în jurisprudența completurilor de unificare a practicii judiciare, precum și în jurisprudența Curții Constituționale, menționate anterior.

88. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 519, cu referire la art. 521 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Constanța — Secția I civilă, în Dosarul nr. 7.266/118/2017, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

— *interpretarea dispozițiilor art. 3 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, și art. 2 lit. b) din Hotărârea Guvernului nr. 1.284/2011 privind stabilirea procedurii de reevaluare a locurilor de muncă în condiții speciale prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările ulterioare, în sensul de a se stabili dacă, după încadrarea unor locuri de muncă în condiții speciale, în conformitate cu art. 30 alin. (1) lit. e) raportat la anexele nr. 2 și 3 din Legea nr. 263/2010, angajatorul poate condiționa angajatului încadrat în astfel de locuri de muncă recunoașterea prestării muncii în condiții speciale de expunerea efectivă a acestuia la factorii de risc pentru mai mult de 50% din timpul normal de lucru;*

— *interpretarea dispozițiilor art. 30 alin. (1) lit. e) raportat la anexele nr. 2 și 3 și art. 30 alin. (2) din Legea nr. 263/2010 și a prevederilor art. II din Legea nr. 325/2015 pentru modificarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, în sensul de a se stabili dacă, în situația în care, ca urmare a procedurii de reevaluare a locurilor de muncă în condiții speciale prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 263/2010, s-a emis un aviz negativ de către Comisia pentru reevaluarea locurilor de muncă în condiții speciale cu privire la anumite locuri de muncă, se mai poate recunoaște încadrarea în condiții speciale a acestor locuri de muncă după emiterea acestui aviz până la intrarea în vigoare a Legii nr. 325/2015.*

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 3 iunie 2019.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

GABRIELA ELENA BOGASIU

Magistrat-asistent,
Mihaela Lorena Mitroi

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948493 226796